

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA
I ODRŽIVOG RAZVOJA

10000 Zagreb, Radnička cesta 80
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

UPRAVA ZA ZAŠTITU PRIRODE
SEKTOR ZA ZAŠTIĆENA PODRUČJA I
OCJENU PRIHVATLJIVOSTI

KLASA: UP/I 352-03/22-06/46
URBROJ: 517-10-2-2-22-3
Zagreb, 11. kolovoza 2022.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, OIB: 19370100881, temeljem članka 30. stavka 5. vezano uz članak 29. stavak 1. podstavak 1. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine, br. 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19), povodom zahtjeva nositelja zahvata Vjetroelektrana Lički medvjed d.o.o., OIB: 22381555851, Tolstojeva 41, HR-21000 Split, podnesenog putem opunomoćenika Zelena infrastruktura d.o.o., OIB: 10241069297, Fallerovo šetalište 22, HR-10000 Zagreb, u predmetu postupka prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu za zahvat „Vjetroelektrana Lički medvjed (do 510 MW)“, nakon provedenog postupka, donosi

RJEŠENJE

- I. Za planirani zahvat „Vjetroelektrana Lički medvjed (do 510 MW)“, nositelja zahvata Vjetroelektrana Lički medvjed d.o.o., Tolstojeva 41, Split, ne može se isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te je obvezna glavna ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu.
- II. Ovo Rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.

Obrazloženje

Nositelj zahvata Vjetroelektrana Lički medvjed d.o.o., Tolstojeva 41, Split, podnio je putem opunomoćenika Zelena infrastruktura d.o.o., Fallerovo šetalište 22, Zagreb, 2. kolovoza 2022. godine, Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja, Upravi za zaštitu prirode (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), zahtjev za provedbu postupka prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu za zahvat „Vjetroelektrana Lički medvjed (do 510 MW)“. U zahtjevu su sukladno odredbama članka 30. stavak 2. Zakona o zaštiti prirode navedeni svi podaci o nositelju zahvata, zahvatu, lokaciji zahvata i ekološkoj mreži.

Zahvatom se planira izgradnja vjetroelektrane Lički medvjed ukupne snage do 510 MW. Zahvatom se planira postaviti 51 vjetroatregat pojedinačne snage u rasponu od 4 do 10 MW. Visina stupa biti će u rasponu od 118 do 166 m dok će promjer rotora biti u rasponu od 136 do 195 m. Za potrebe vjetroatregata izvest će se platoi dimenzije 50 x 107 m. Lokacija vjetroelektrane ima dva spoja na postojeću županijsku cestu koji služe kao šumski put. Navedeni putevi će se rekonstruirati. Dužina pristupnih prometnica za vjetroelektranu iznositi

će oko 16 km (postojeći šumski putevi) i 35 km (ceste po novim rutama). Također, zahvatom se planira postavljanje transformatorske stanice 400/33 kV. Priključak na trafostanicu planiran je podzemnim kabelima. Priključak transformatorske stanice 400/33 kV Lički medvjed na prijenosnu mrežu predviđen je nadzemnim vodom 400 kV (DV 400 kV).

Prema Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (Narodne novine, broj 80/19) zahvat se nalazi izvan područja ekološke mreže. U blizini zahvata na udaljenosti manjoj od 10 km nalaze se Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS) HR5000020 Nacionalni park Plitvička jezera (udaljeno oko 820 m), HR2000876 Crni vrh kod Vrhovina (udaljeno oko 1 km), HR5000019 Gorski kotar i sjeverna Lika (udaljeno oko 1,50 km), HR2000654 Lička Jesenica (udaljeno oko 1,49 km), HR2000594 Povremeno jezero Blata (udaljeno oko 2 km), HR2001128 Antić špilja (udaljeno oko 2 km), HR2001332 Vrhovinsko polje (udaljeno oko 3 km), HR2000635 Gacko polje (udaljeno oko 4,7 km) i HR2000634 Stajničko polje (udaljeno oko 10 km) te Područja očuvanja značajna za ptice (POP) HR1000021 Lička krška polja (udaljeno oko 2 km), HR1000019 Gorski kotar i sjeverna Lika (udaljeno oko 1,50 km) i HR1000020 NP Plitvička jezera (udaljeno oko 820 m). Sva navedena POVS područja su gledajući u odnosu na obuhvat zahvata kao područja od značaja za Zajednicu (Sites of Community Importance - SCI) objavljena u Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2021/165 od 21. siječnja 2021. o donošenju četrnaestog ažuriranog popisa područja od značaja za Zajednicu za alpsku biogeografsku regiju. Navedeni POVS-ovi prvotno su potvrđeni Provedbenom odlukom Komisije od 3. prosinca 2014. o donošenju osmog ažuriranog popisa područja od značaja za Zajednicu za alpsku biogeografsku regiju, koja je objavljena u Službenom listu Europske unije 23. siječnja 2015. godine (OJ L 18, 23.1.2015). Navedena POP područja su kao područja posebne zaštite (Special Protection Areas - SPA) prvotno potvrđena 17. listopada 2013. godine Uredbom o ekološkoj mreži (Narodne novine, 124/13). Ciljevi očuvanja za POVS-ove HR5000020 Nacionalni park Plitvička jezera, HR5000019 Gorski kotar i sjeverna Lika, HR2000654 Lička Jesenica, HR2000594 Povremeno jezero Blata i HR2000635 Gacko polje objavljeni su na mrežnoj stranici Ministarstva (https://www.dropbox.com/sh/3r4ozk30a21xzdz/AADuvurulitHSGC_msqFFMAMa?dl=0), dok su ciljevi očuvanja za POP područja propisani Pravilnikom o ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja ciljnih vrsta ptica u područjima ekološke mreže (Narodne novine, br. 25/20 i 38/20, dostupno na poveznici https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/full/2020_03_38_822.html).

Ciljne vrste i stanišni tipovi POVS-a HR5000020 Nacionalni park Plitvička jezera su: močvarna riđa (*Euphydryas aurinia*), velika četveropjega cvilidreta (*Morimus funereus*), alpska strizibuba (*Rosalia alpina**), potočni rak (*Austropotamobius torrentium**), veliki potkovnjak (*Rhinolophus ferumequinum*), južni potkovnjak (*Rhinolophus euryale*), širokouhi mračnjak (*Barbastella barbastellus*), dugokrili pršnjak (*Miniopterus schreibersii*), dugonogi šišmiš (*Myotis capaccinii*), velikouhi šišmiš (*Myotis bechsteinii*), veliki šišmiš (*Myotis myotis*), vuk (*Canis lupus**), medvjed (*Ursus arctos**), vidra (*Lutra lutra*), ris (*Lynx lynx*), puzavi celer (*Apium repens*), sibirski jezičnjača (*Ligularia sibirica*), gospina papučica (*Cypripedium calceolus*), istočna vodendjevojčica (*Coenagrion ornatum*), livadni procjepak (*Chouardia litardierei*), *Hamatocaulis vernicosus*, *Dicranum viride*, *Buxbaumia viridis*, *Mannia triandra*, mirišljivi samotar (*Osmoderma eremita**), danja medonjica (*Euplagia quadripunctaria**), dvoprugasti vijun (*Cobitis bilineata*), talijanski zlatni vijun (*Sabanejewia larvata*), 4030 Europske suhe vrištine, 6230* Travnjaci tvrdače (*Nardus*) bogati vrstama, 6410 Travnjaci beskoljenke (*Molinion caeruleae*), 6210* Suhi kontinentalni travnjaci (*Festuco-Brometalia*) (*važni lokaliteti za kaćune), 91K0 Ilirske bukove šume (*Aremonio-Fagion*), 91M0 panonsko-balkanske šume kitnjaka i sladuna, 9410 Acidofilne šume smreke brdskog i planinskog pojasa

(*Vaccinio-Piceetea*), 91R0 Dinarske borove šume na dolomitu (*Genisto januensis-Pinetum*), 8210 Karbonatne stijene s hazmofitskom vegetacijom, 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost, 32A0 Sedrene barijere krških rijeka Dinarida, 7230 Bazofilni cretovi, 9180* Šume velikih nagiba i klanaca *Tilio-Acerion*, 7140 Prijelazni cretovi, 5130 Sastojine *Juniperus communis* na kiseloj ili bazičnoj podlozi, 3140 Tvrde oligo-mezotrofne vode s dnom obraslim parožinama (*Characeae*), 3260 Vodni tokovi s vegetacijom *Ranunculion fluitantis* i *Callitricho-Batrachion*, 6430 Hidrofilni rubovi visokih zeleni uz rijeke i šume (*Convolvulion sepium*, *Filipendulion*, *Senecion fluviatilis*), 91L0 Ilirske hrastovo-grabove šume (*Erythronio-Carpinion*), 91E0* Aluvijalne šume (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*).

Ciljne vrste i stanišni tipovi POVS-a HR5000019 Gorski kotar i sjeverna Lika su: širokouhi mračnjak (*Barbastella barbastellu*), mali potkovnjak (*Rhinolophus hipposideros*), vuk (*Canis lupus**), medvjed (*Ursus arctos**), ris (*Lynx lynx*), mirisava žlijezdača (*Adenophora lilifolia*), cjelolatična žutilovka (*Genista holopetala*), istočna vodendjevojčica (*Coenagrion ornatum*), gorski potočar (*Cordulegaster heros*), velika četveropjega cvilidreta (*Morimus funereus*), potočni rak (*Austropotamobius torrentium**), (Sub-) mediteranske šume endemičnog crnog bora 9530*.

Ciljne vrste POP-a HR1000021 Lička krška polja su: vodomar (*Alcedo atthis*), primorska trepteljka (*Anthus campestris*), ušara (*Bubo bubo*), zmijar (*Circaetus gallicus*), eja strnjarica (*Circus cyaneus*), eja livadarka (*Circus pygargus*), kosac (*Crex crex*), crvenoglavi djetlić (*Dendrocops medius*), crvenonoga vjetruša (*Falco vespertinus*), šljuka kokošica (*Gallinago gallinago*), rusi svračak (*Lanius collurio*), sivi svračak (*Lanius minor*), ševa krunica (*Lullula arborea*), pjegava grmuša (*Sylvia nisoria*).

Ciljne vrste POP-a HR1000019 Gorski kotar i sjeverna Lika su: mala prutka (*Actitis hypoleucos*), planinski ćuk (*Aegolius funereus*), vodomar (*Alcedo atthis*), jarebica kamenjarka (*Alectoris graeca*), primorska trepteljka (*Anthus campestris*), suri orao (*Aquila chrysaetos*), sova močvarica (*Asio flammeus*), lještarka (*Bonasa bonasia*), ušara (*Bubo bubo*), leganj (*Caprimulgus europaeus*), crna roda (*Ciconia nigra*), zmijar (*Circaetus gallicus*), eja strnjarica (*Circus cyaneus*), kosac (*Crex crex*), planinski djetlić (*Dendrocopos leucotos*), crvenoglavi djetlić (*Dendrocopos medius*), crna žuna (*Dryocopus martius*), vrtna strnadica (*Emberiza hortulana*), sivi sokol (*Falco peregrinus*), bjelovrata muharica (*Ficedula albicollis*), mala muharica (*Ficedula parva*), mali ćuk (*Glaucidium passerinum*), bjeloglavi sup (*Gyps fulvus*), rusi svračak (*Lanius collurio*), sivi svračak (*Lanius minor*), ševa krunica (*Lullula arborea*), škanjac osaš (*Pernis apivorus*), troprsti djetlić (*Picoides tridactylus*), siva žuna (*Picus canus*), jastrebača (*Strix uralensis*), pjegava grmuša (*Sylvia nisoria*) i tetrijeb gluhan (*Tetrao urogallus*).

Ciljne vrste POP-a HR1000020 NP Plitvička jezera su: planinski ćuk (*Aegolius funereus*), vodomar (*Alcedo atthis*), sova močvarica (*Asio flammeus*), lještarka (*Bonasa bonasia*), ušara (*Bubo bubo*), eja livadarka (*Circus pygargus*), kosac (*Crex crex*), planinski djetlić (*Dendrocopos leucotos*), crna žuna (*Dryocopus martius*), sivi sokol (*Falco peregrinus*), bjelovrata muharica (*Ficedula albicollis*), mala muharica (*Ficedula parva*), mali ćuk (*Glaucidium passerinum*), rusi svračak (*Lanius collurio*), sivi svračak (*Lanius minor*), ševa krunica (*Lullula arborea*), škanjac osaš (*Pernis apivorus*), troprsti djetlić (*Picoides tridactylus*), siva žuna (*Picus canus*), jastrebača (*Strix uralensis*), pjegava grmuša (*Sylvia nisoria*).

Provedbom zahvata neće doći do gubitka ciljnih stanišnih tipova POVS-ova HR5000020 Nacionalni park Plitvička jezera, HR2000876 Crni vrh kod Vrhovina, HR5000019 Gorski kotar i sjeverna Lika, HR2000654 Lička Jesenica, HR2000594 Povremeno jezero Blata, HR2001332

Vrhovinsko polje, HR2001128 Antić špilja i HR2000634 Stajničko polje te neće doći do utjecaja na ciljne vrste POVS-ova HR2000654 Lička Jesenica, HR2000594 Povremeno jezero Blata, HR2001332 Vrhovinsko polje, HR2001128 Antić špilja i HR2000634 Stajničko polje kao ni do utjecaja na ciljne vrste POVS-ova HR5000020 Nacionalni park Plitvička jezera i HR5000019 Gorski kotar i sjeverna Lika koje nemaju veliki areal kretanja.

Od špilja koje su uvrštene u područja ekološke mreže za očuvanje kolonija šišmiša, najbliže zahvatu su Modra špilja i Baričeve špilje. Modra špilja udaljena je oko 13 km od planiranog zahvata, nalazi se unutar POVS-a HR5000020 Nacionalni park Plitvička jezera. Ova špilja važno je područje za očuvanje ciljnih vrsta dugokrili pršnjak, veliki šišmiš, južni potkovnjak i dugonogi šišmiš (razmnožavanje). Baričeve špilje nalaze se unutar POVS-a HR5000020 Nacionalni park Plitvička jezera, udaljena je oko 20 km od planiranog zahvata, a važno je područje za očuvanje ciljnih vrsta šišmiša navedenog POVS-a koje špilju koriste za razmnožavanje i migraciju: širokouhi mračnjak (migracija), dugokrili pršnjak (migracija), velikouhi šišmiš (razmnožavanje), dugonogi šišmiš (migracija), veliki šišmiš (migracija), južni potkovnjak (razmnožavanje) i veliki potkovnjak (razmnožavanje). Također, na udaljenosti od oko 1,50 km od lokacije zahvata nalazi se POVS HR5000019 Gorski kotar i sjeverna Lika, koje je važno područje za očuvanje ciljnih vrsta šišmiša širokouhi mračnjak i mali potkovnjak. Vezano uz udaljenost navedenih špilja, kao i samih područja ekološke mreže, osim mogućnosti da šišmiši lokaciju vjetroelektrane prelijeću tijekom migracije, pojedine vrste šišmiša imaju velike dnevne areale kretanja. Primjerice vezano uz spomenute ciljne vrste, za dugokrilog pršnjaka zabilježena je maksimalna dnevna migracija 30-40 km, za velikog šišmiša 25 km, za dugonogog šišmiša 31 km, a za širokouhog mračnjaka 25 km. Iako se obuhvat planiranog zahvata nalazi izvan područja ekološke mreže ne može se isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljne vrste šišmiša POVS-ova HR5000020 Nacionalni park Plitvička jezera i HR5000019 Gorski kotar i sjeverna Lika, a s obzirom na ekologiju ciljnih vrsta, udaljenost od područja ekološke mreže i udaljenost podzemnih objekata značajnih za ciljne vrste koji se nalaze unutar 20 km te udaljenosti koje ciljne vrste šišmiša mogu prijeći tijekom svakodnevne aktivnosti pri čemu može doći do kolizije ciljnih vrsta s lopaticama vjetroatregata. Također, postoji mogućnost izmjenjivanja migratorne rute za pojedine ciljne vrste šišmiša.

Iako se planirani zahvat nalazi izvan POP područja provedbom zahvata može doći do značajnog negativnog utjecaja na ciljne vrste POP-a HR1000021 Lička krška polja, HR1000019 Gorski kotar i sjeverna Lika i HR1000020 NP Plitvička jezera koje lokaciju zahvata (lokacija vjetroagregata i nadzemnog voda 400 kV (DV 400 kV) koriste potencijalno za lov i migraciju. Uz efekt barijere, moguć je i utjecaj kolizije i stradavanja jedinki ciljnih vrsta ptica s lopaticama vjetroagregata kao i s nadzemnim vodom. Takav utjecaj najznačajniji je za male pjevice, grabljivice, migratorne vrste te noćno aktivne vrste. S obzirom na navedeno ne može se isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja zahvata na ciljne vrste i ciljeve očuvanja POP-a HR1000021 Lička krška polja, HR1000019 Gorski kotar i sjeverna Lika i HR1000020 NP Plitvička jezera.

Šire područje zahvata nalazi se unutar areala čopora vukova Mala Kapela, a koji čopor predstavlja ciljnu vrstu POVS-a HR5000020 Nacionalni park Plitvička jezera. Istraživanjem ponašanja vukova tijekom izgradnje i rada vjetroagregata pokazalo se da tijekom izgradnje vukovi sasvim izbjegavaju područje radova, ali se nakon puštanja objekata u rad, vukovi mogu ponovo početi pojavljivati u području oko vjetroagregata, ali ne bliže od 500-1000 m, dok mjesta za reprodukciju smještaju najmanje 2000 m udaljeno od vjetroagregata. (Alvaras, F., Rio-Maior, H., Roque, S., Nakamura, M., Cadete, D., Pinto, S., Petmcci-Fonseca, F., 2011.

Assessing ecological responses of wolves to wind power plants in Portugal: methodological constraints and conservation implications. In Conference on Wind energy and Wildlife impacts 2-5 May 2011, May, R., Bevanger, K., eds. (Trondheim, Norway, NINA), 140 p; Alvaras, F., 2013. Wolves and wind power turbines in Portugal). S obzirom na navedeno ne može se isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja na ciljnu vrstu vuka. Također, lokacija zahvata potencijalno predstavlja pogodno stanište i za ciljne vrste medvjeda i risa te se provedbom zahvata ne može isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja zahvata na navedene ciljne vrste.

Za sve navedene vrste ne može se isključiti kumulativni utjecaj s drugim postojećim i odobrenim zahvatima. Osim što mogu kumulativno utjecati na povećanu smrtnost vjetroelektrane predstavljaju i efekt barijere, što može dovesti do izmjene uobičajenih migracijskih ruta te također može dovesti do većeg stradavanja ciljnih vrsta s lopaticama vjetroagregata.

Slijedom iznijetog u provedenom postupku Prethodne ocjene, ocijenjeno je da se ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja zahvata na POVS-ove HR5000020 Nacionalni park Plitvička jezera, HR5000019 Gorski kotar i sjeverna Lika i na POP-ove HR1000021 Lička krška polja, HR1000019 Gorski kotar i sjeverna Lika i HR1000020 NP Plitvička jezera te je obvezna Glavna ocjena.

Kroz Glavnu ocjenu potrebno je sagledati korištenje prostora (značajnost staništa) planirane vjetroelektrane za ciljne vrste, procjenu utjecaja u odnosu na ciljeve očuvanja koji su u skladu sa standardima Europske komisije, ocjenu kumulativnih utjecaja s izgrađenim i odobrenim zahvatima, posebice s vjetroelektranama u blizini jer, osim što mogu kumulativno utjecati na povećanu smrtnost i gubitak staništa, vjetroelektrane predstavljaju i efekt barijere za ciljne vrste ptica i šišmiša, što može dovesti do izmjene uobičajenih migracijskih ruta.

U slučajevima kada ne postoje odgovarajući recentni terenski podaci, sukladno metodologiji i kriterijima prihvaćenim u zemljama EU, prilikom izrade studije Glavne ocjene potrebno je napraviti terenska istraživanja populacija ciljnih vrsta područja ekološke mreže na lokaciji zahvata i šire, koje potencijalno mogu biti utjecane zahvatom, što je ključno prilikom ocjene utjecaja, kao i za buduće praćenje stanja učinkovitosti mjera ublažavanja na populacije. Broj dana i razdoblje istraživanja potrebno je prilagoditi biologiji i ekologiji ciljne vrste, odnosno veličini i tipu zahvata i strukturi (zahtjevnosti) područja istraživanja.

Točka I. ovoga Rješenja u skladu je s odredbom članka 30. stavka 5. Zakona o zaštiti prirode, kojom je propisano da ako nadležno tijelo ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, donosi rješenje da je za zahvat obvezna provedba Glavne ocjene.

Točka II. ovoga Rješenja u skladu je s odredbom članka 44. stavka 3. Zakona o zaštiti prirode, kojom je propisano da se rješenje iz postupka prethodne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu objavljuje na internetskoj stranici Ministarstva.

Člankom 27. stavkom 2. Zakona o zaštiti prirode, propisano je da se za zahvate za koje je posebnim propisom kojim se uređuje zaštita okoliša određena obveza procjene utjecaja na okoliš, prethodna ocjena obavlja prije pokretanja postupka procjene utjecaja zahvata na okoliš.

Člankom 29. stavkom 1. podstavkom 1. Zakona o zaštiti prirode, propisano je da Ministarstvo provodi prethodnu ocjenu za zahvate za koje središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu okoliša provodi postupak procjene utjecaja na okoliš prema posebnom propisu iz područja zaštite okoliša.

U skladu s odredbama članka 44. stavka 2. Zakona o zaštiti prirode ovo Rješenje dostavlja se inspekciji zaštite prirode.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo je rješenje izvršno u upravnom postupku te se protiv njega ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred upravnim sudom na području kojeg tužitelj ima prebivalište, odnosno sjedište. Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi u roku od 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje nadležnom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

DOSTAVITI:

1. Vjetroelektrana Lički medvjed d.o.o., Tolstojeva 41, 21000 Split (*R s povratnicom*);
2. Zelena infrastruktura d.o.o., Fallerovo šetalište 22, 10000 Zagreb (*R s povratnicom*);
3. Državni inspektorat, Inspekcija zaštite prirode, Šubićeva 29, 10000 Zagreb (*elektroničkom poštom: pisarnica.dirh@dirh.hr*).